

شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خواهران
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران
معاونت پژوهش

استان اصفهان، شهر اصفهان، مؤسسه آموزش عالی فاطمه الزهرا(س)

عنوان:

نقش عمل صالح در پایایی و پویایی ایمان از منظر قرآن کریم

استاد راهنمای
حجّت الاسلام و المسلمین دکتر رحمان عشریه
استاد مشاور
حجّت الاسلام و المسلمین دکتر محمود ابوترابی

نگارنده:

شهلا فاتحی پولادی

سال تدوین ۱۳۹۵

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خواهران
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران
معاونت پژوهش

استان اصفهان، شهر اصفهان، مؤسسه آموزش عالی فاطمه الزهرا(س)

عنوان:

نقش عمل صالح در پایایی و پویایی ایمان از منظر قرآن کریم

استاد راهنمای
حجّت الاسلام و المسلمین دکتر رحمان عشریه
استاد مشاور
حجّت الاسلام و المسلمین دکتر محمود ابوترابی

نگارنده:

شهلا فاتحی پولادی

سال تدوین ۱۳۹۵

«تقدیم‌نامه»

این اثر قرآنی را تقدیم می‌کنم به:

- پیشگاه کامل‌ترین آفریده جهان هستی، حضرت محمد بن عبدالله^۶ که پیام وحیانی اش حیات‌بخش جان همه کمال‌خواهان و سعادت‌جویان است.
- آستان شکوهمند عترت و دودمان پاک و معصوم نبوی^۷، به ویره وصی آسمان ولایت و رهبری، امام عارفان و امیرمؤمنان^۷ و حضرت زهرا^۳ نیز حجت الاهی در عصر کنونی، حضرت بقیه الله الاعظم^۷ که جهان به یمن وجودش پابرجاست و شراره‌های عشق و خاطره‌اش در لوح جان منت‌ظران عدالت‌ش افروخته است.
- همه شهیدان جان بر کف و با بصیرت انقلاب شکوهمند اسلامی، به ویره امام شهیدان، حضرت روح الله؛ که با تأسی از کامل‌ترین اُسوه شهامت و شهادت حضرت ابا عبدالله الحسین^۷، به دفاع از شرف و کمال انسان در این روزگار پرداخت.
- برادر شهیدم حمیدرضا که در پی فریادگر زمان برخاست و با خون شعله‌ور خویش به شعله خورشید پیوست و برادران مرحومم محمدرضا و احمدرضا، رهپویان راه علم و تقوا.
- پدر و مادر عزیزم که همیشه از دعای خیر آنها بهره مند شده‌ام.
- همسر مهربانم که در مراحل مختلف زندگی، رهنما و یار و مشوق من بوده است.

۳۵. ———، توحید در قرآن، چاپ یکم، قم، نشر اسراء، ۱۳۸۳ش.
۳۶. ———، هدایت در قرآن، چاپ یکم، قم، نشر اسراء، ۱۳۸۳ش.
۳۷. جوادی، محسن، نظریه ایمان، معاونت امور اساتید و دروس معارف اسلامی، قم، ۱۳۷۷ش.
۳۸. جوهری، اسماعیل بن حماد، الصحاح تاج اللغة و صحاح العربیه، ج ۱، تحقیق: احمد عبدالغفور عطار، چاپ چهارم، بیروت، دار العلم للملايين، ۱۴۰۷ق / ۱۹۸۷م.
۳۹. حکیمی، محمدرضا و حکیمی، محمد و حکیمی، علی، آرام، الحیا، ترجمه احمد آرام، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران، ۱۳۸۰ ش.
۴۰. حلی، حسن بن یوسف، کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، به کوشش حسن زاده آملی، قم، نشر اسلامی، ۱۴۱۹ قمری.
۴۱. الخوری الشرتوی، سعید، اقرب الموارد فی فصح العربیة و الشوارد، ج ۲، قم، مکتبة آیت الله العظمی مرعشی نجفی، ۱۴۰۳ق.
۴۲. دهخدا، علی اکبر، لغت نامه دهخدا، چاپ دوم، تهران، مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۷ش.
۴۳. دیلمی، حسن بن محمد، ارشاد القلوب، چاپ یکم، قم، شریف رضی، ۱۴۱۲ق.
۴۴. راغب اصفهانی، حسین بن محمد، مفردات الفاظ القرآن، تهران، چاپ: دوم، ۱۳۷۴ ه.ش.
۴۵. رستگاری جویباری، یعقوب الدین، تفسیر سوره عصر، تهران، ۱۳۸۰ش.
۴۶. زحیلی، وهبہ، التفسیر المنیر فی العقیدة و الشريعة و المنهج؛ چاپ دوم، دمشق - بیروت، دار الفکر - دار الفکر المعاصر، ۱۴۱۸ق.

٤٧. سبحانی، جعفر، الایمان و الکفر، موسسه امام صادق (علیه السلام) قم، ۱۳۸۵.
٤٨. -----، منشور جاوید، قم، نشر توحید، چاپ دوم، ۱۳۶۸ ش.
٤٩. سجادی، جعفر، فرهنگ معارف اسلامی، تهران، چاپخانه فجر، چاپ سوم، ۱۳۷۳ ش.
٥٠. سید مرتضی، علی بن حسین، الذخیره فی علم الكلام، قم، مؤسسه النشر الاسلامی، ۱۴۱۱ق.
٥١. شاطبی، ابو اسحاق، الاعتصام، دار ابن عفان، السعویه، ۱۴۱۲ق.
٥٢. شهید ثانی، زین الدین بن علی، حقائق الایمان، کتابخانه آیت الله مرعشی، قم، بی تا
٥٣. صدر المتألهین، محمد بن ابراهیم، الاسفار الاربعة، ج ۳، چاپ سوم، بیروت، دار احیاء التراث العربی، ۱۹۸۱م.
٥٤. -----، تفسیر القرآن الکریم، ج ۷، تحقیق: محمد خواجوی، چاپ دوم، قم، بیدار، ۱۳۶۶ ش.
٥٥. -----، اسرار الآیات، انجمن اسلامی حکمت و فلسفه، تهران، ۱۳۶۰ ش.
٥٦. طباطبایی، سیدمحمدحسین، المیزان فی تفسیر القرآن، قم، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، چاپ پنجم، ۱۴۱۷ق.
٥٧. طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان، تحقیق: محمدجواد بلاغی، چاپ سوم، تهران، ناصر خسرو، ۱۳۷۲ ش.
٥٨. طریحی، فخر الدین بن محمد، مجمع البحرين، ج ۱، تصحیح: سیداحمد حسینی، چاپ دوم، تهران، مکتب النشر الثقافة الاسلامی، ۱۴۰۸ق / ۱۳۶۷ ش.

٥٩. طوسى محمد بن حسن، التبيان فى تفسير القرآن، دار احياء التراث العربى، بيروت، چاپ اول.
٦٠. -----، الاقتصاد فى ما يتعلق بالاعتقاد، دارالاضواء، بيروت، ١٤٠٦ش.
٦١. -----، تمهيد الاصول فى علم الكلام، تصحيح: عبدالمحسن مشکوه الدينى، دانشگاه تهران، چاپ اول، ١٣٦٢ش.
٦٢. -----، الاقتصاد الهدائى الى طريق الرشاد، قم، دليل ما، ١٣٨٨ش.
٦٣. طوسى، محمد بن محمد، اوصف الاشراف، وزارت فرهنگ و ارشاد، تهران، ١٣٧٣ش.
٦٤. طيب، سيدعبدالحسين، اطيب البيان، ج ١٣، انتشارات اسلام، تهران، چاپ دوم، ١٣٧٨ ش.
٦٥. عبیدلی، سيد عمید الدين، إشراق اللاهوت فى نقد شرح الياقوت، میراث مكتوب، چاپ اول، ١٣٨١ش.
٦٦. عياشى، محمد بن مسعود، تفسير العياشى، تحقيق: سيد هاشم رسولي محلاتى، تهران، چاپخانه علميه، ١٣٨٠ق.
٦٧. فخر رازى، ابوعبدالله محمد بن عمر، المحصل، مكتبه الدار التراث، قاهره، ١٩٩١ش.
٦٨. -----، مفاتيح الغيب؛ التفسير الكبير، چاپ سوم، بيروت، دار إحياء التراث العربى، ١٤٢٠ق.
٦٩. فراهيدى، خليل بن احمد، العين، نشر هجرت، قم، ١٤٠٩ هـ. ق.
٧٠. فيض كاشاني، ملامحسن، الممحجة البيضاء، دفتر انتشارات اسلامى ، قم، چاپ دوم ، ١٣٨٢ ش.

٧١. -----، تفسیر الصافی، تحقیق: حسین اعلمی، چاپ دوم، تهران، صدر، ۱٤١٥ق.
٧٢. فیومی، احمد بن محمد، المصباح المنیر، قم، چاپ: دوم، ۱٤١٤ هـ.
٧٣. قراتی، محسن، تفسیر نور، مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن، تهران، ۱۳۸۳ ش.
٧٤. قرشی، علی اکبر، قاموس قرآن، تهران، چاپ: ششم، ۱۳۷۱ هـ.
٧٥. قمی، علی بن ابراهیم، تفسیر القمی، چاپ سوم، قم، دارالکتاب، ۱۴۰۴ق.
٧٦. کلینی، محمد بن یعقوب بن اسحاق، الکافی، چاپ چهارم، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۵ش.
٧٧. گروهی از مترجمان، تفسیر هدایت، بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، مشهد، ۱۳۷۷ ش.
٧٨. مجتبه شبستری، محمد، ایمان و آزادی، انتشارات طرح نو، تهران، ۱۳۷۹ش.
٧٩. مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، بحار الانوارالجامعۃ لدرر أخبار الأئمۃ الأطهار، ۱۱ جلد، دار إحياء التراث العربي - بیروت، چاپ: دوم، ۱۴۰۳ ق.
٨٠. -----، مرآة العقول، تصحیح: سیدهاشم رسولی محلاتی، چاپ دوم، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۴۰۴ق.
٨١. مرتضی زبیدی، محمد بن محمد، تاج العروس، بیروت، چاپ اول، ۱۴۱۴ هـ.
٨٢. مصطفوی، حسن، التحقیق، چاپ یکم، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۴۰۲ق/ش.
٨٣. مطهری، مرتضی، مجموعه آثار، ج ۲۲، انتشارات صدراء، تهران، ۱۳۸۴ ش.

٨٤. مفید، محمد بن محمد، تصحیح اعتقادات الامامية، کنگره شیخ مفید، قم، ۱۴۱۴ ق.
٨٥. مکارم شیرازی، ناصر و همکاران، تفسیر نمونه، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۴، چاپ اول.
٨٦. منسوب به امام صادق (علیه السلام)، مصباح الشریعه، چاپ یکم، بیروت، مؤسسه اعلمی، ۱۴۰۰ق.
٨٧. نجفی، محمد حسن، جواهر الكلام، تحقیق: عباس قوچانی، چاپ هفتم، بیروت، دار احیاء التراث العربی، [بی تا].
٨٨. نراقی، ملا احمد، معراج السعاده، قم، نشر هجرت، ۱۳۷۸ش.
٨٩. نراقی، ملا مهدی، جامع السعادات، ج ۱، مترجم: کریم فیضی، نشر قائم آل محمد (عج)، قم، ۱۳۸۸ش.
٩٠. نوری، حسین بن محمد تقی، مستدرک الوسائل، تحقیق: مؤسسه آل البيت، چاپ یکم، قم، مؤسسه آل البيت، ۱۹۸۷م.
٩١. ورام بن أبي فراس، مسعود بن عیسی، تنبیه الخواطر و نزهه النواظر، ج ۱، تحقیق: علی اصغر حامد، قم، مکتبه الفقیه، [بی تا].
٩٢. همدانی، قاضی عبدالجبار، شرح الاصول الخمسه، دار احیا التراث العربی، بیروت، ۱۴۲۲ق.